

SIDONIA TEODORESCU: *MARI ARHITECȚI BUCUREȘTENI.* ION D. BERINDEY

Ruxandra NEMȚEANU¹
rnemteanu@yahoo.com

ABSTRACT: The review presents the volume „Mari arhitecți bucureșteni Ion D. Berindey” („Bucharest Great Architects: Ion D. Berindey”) signed by architect Sidonia Teodorescu² and published by Vreamea Publishing House, Bucharest, 2014. The volume presents the life and the work of Romanian architect Ion D. Berindey (1871–1928), author of the Cantacuzino Palace, the Assan House, the Băneasa Hippodrome in Bucharest, the Palace of Culture in Jassy and many other buildings which changed the scale of Romanian cities in the early twentieth century.

KEYWORDS: architecture, Ion D. Berindey, Bucharest, Beaux-Arts, urban palaces.

Arhitecților români nu le este la îndemână să scrie despre ei înșiși și despre operele lor, cu atât mai mult despre epoca în care au trăit, despre legăturile lor cu comandarii sau greutățile realizării unor edificii.

Poate, din acest motiv, nu posedăm azi monografii sau autobiografii de arhitecți, existând doar albume autobiografice laconice și secvențiale, care prezintă trunchiat activitatea și operele acestora, în măsura în care au considerat că merită a fi prezentate.

Sâmbătă, 22 noiembrie 2014, la Târgul de carte Gaudeamus, am avut privilegiul, alături de alte trei prestigioase personalități, academicianul prof. Dan Berindei, prof. dr. arh. Sorin Vasilescu, precum și directorul editurii Vreamea, Silvia Colfescu, de a prezenta volumul *Mari arhitecți bucureșteni*.

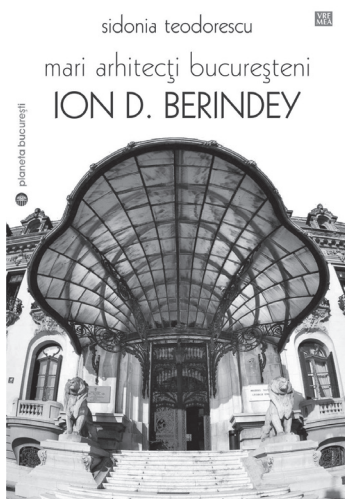
---

¹ Conferențiar doctor arhitect, Facultatea de Arhitectură a Universității „Spiru Haret” din București.

² Lector doctor arhitect, Facultatea de Arhitectură a Universității „Spiru Haret” din București; membru titular al Diviziei de Istoria Tehnicii a CRIFST al Academiei Române.

Ion D. Berindey, autor lector universitar dr. arh. Sidonia Teodorescu, cu ocazia lansării acestuia. Cu acest eveniment, volumul deschide o colecție ce are ambiția de a prezenta o serie întreagă de monografii dedicate unor mari arhitecți autohtoni.

Avangarda acestei colecții este fericit aleasă, întrucât volumul de față constituie un model prin amploarea demersului, prin acribia neobositei autoare care a cercetat arhivele și sursele nefructificate până în prezent și care este evaluat de academicianul Dan Berindey, nepotul arhitectului Ion D. Berindey, drept o „reconstituire” exhaustivă.

Foto: Coperta cărții: Sidonia Teodorescu: *Mari arhitecți bucureșteni. Ion D. Berindey*, Editura Vreamea, București, 2014, 271 p.

Ion D. Berindey (1871–1928), fiul arhitectului Dimitrie Berindey (1831–1884), absolvent al Școlii de Arte Frumoase din Paris în decembrie 1897, a fost autorul unui număr impresionant de palate urbane particulare sau publice, după modelul celor studiate în Franța.

Și datorită lui, Bucureștiul (care a căpătat denumirea de „Micul Paris”), Craiova, Iașiul dețin fabuloase construcții trainice, care schimbă scara orașelor la sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX, pentru a le ridica la statutul de localități contemporane, pentru a satisface pretențiile tinerei și promițătoarei națiuni române.

În București, palate urbane ca: Palatul Gheorghe Grigore Cantacuzino, Casa George Assan, Casa și Observatorul Vasile Urseanu, Casa Toma Stelian, în Craiova, Casa Nicolae Romanescu stau mărturie a virtuozității *beaux-art-iste* a arhitectului Ion D. Berindey .

Palatul Culturii din Iași, Palatul Cantacuzino de la Florești, Prahova, Conacul N.N. Popp din Padea oferă și ele o glisare a pretențiilor de emancipare a arhitecturii urbane a capitalei spre alte zone ale țării.

Arhitectul Ion D. Berindey este și un precursor al implementării unor programe de arhitectură cu o prezență modestă până atunci în România: Azilul Regina Elisabeta, str. Căldărușani nr. 9 (astăzi sediul Institutului de Gerontologie și Geriatrie „Ana Aslan”), Leagănul Sf. Ecaterina din bulevardul Al. Averescu nr. 17, Palatul Sindicatului Ziariștilor, extinderea Fabricii de ciocolată Berindey (str. Puțul cu Apă Rece nr. 37, astăzi demolată), Hipodromul de la Băneasa (azi demolat), toate în București.

Reședințele bucureștene Nicolae Titulescu/Leopold Gsur (Șos. Kiseleff nr. 47), Gh. Stoicescu (str. Jean-Louis Calderon nr. 82), Eliza Zănescu (str. Emil Balaban nr. 6), Sever Pleniceanu (str. Jean Louis Calderon nr. 20), Al. Zamfirescu (str. Slătineanu nr. 22), casele Daniel Patrușiu (str. Dionisie Lupu nr. 43) și Dumitru T. Apostol (str. Christian Tell nr. 10; azi, sediul Bibliotecii Metropolitane București, filiala „Ion Creangă”), imobilele de raport Maria și Ion Sterian (Piața Pache Protopopescu nr. 9) și Margot și Aurel Orăscu (str. Franceză nr. 19–21, fostul sediu al Studioului de Teatru Casandra), sera casei Macca (azi Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan”) din str. Henri Coandă, Biserica din Miroși – jud. Argeș întregesc creația arhitectului derulată pe durata a circa 30 de ani de profesiune.

La acestea se adaugă proiectul nerealizat, pentru concursul construcției Palatului Păcii din Haga.

Familia Berindey este un bun exemplu autohton, pentru continuitatea meseriei de breaslă în cadrul a trei generații de arhitecți: Dimitrie Berindey-tatăl, Ion D. Berindey-fiul și Ion I. Berindey-nepotul, toți preocupați de dezvoltarea creației arhitecturale de mare anvergură în România.

Dintre toți, Ion D. Berindey a avut șansa și meritul de a lăsa o operă a cărei complexitate și frumusețe „se cuveneau a fi investigate” (editura Vreamea).

Lucrarea de față are calitatea de a aduce la lumină informații noi despre viața și activitatea arhitectului, repune evenimente secvențiale din viața arhitectului într-o succesiune temporală logică, enumeră și

precizează anumite date despre clădirile construite cunoscute, dar și despre cele a căror paternitate era incertă și pe care autoarea le certifică prin documente arhivistice.

Cartea este rodul cercetărilor îndelungate în arhive, biblioteci și colecții publice și particulare, fiind ilustrată cu documente din Muzeul Național de Artă al României, Arhivele Naționale Istorice Centrale, Direcția Municipiului București a Arhivelor Naționale, Primăria Municipiului București, Direcțiile Județene Dolj și Constanța ale Arhivelor Naționale, Fondul Saint-Georges al Bibliotecii Naționale, Muzeul Municipiului București, Biblioteca Academiei Române.

Sper ca prin puținele cuvinte spuse aici, să incit cititorul doritor de a cunoaște un fragment al istoriei arhitecturii românești din perioada înfloritoare *La Belle Époque* europeană, perioadă puțin consemnată în literatura de specialitate, să parcurgă cu nesaț această monografie a marelui arhitect Ion D. Berindey și, în același timp, să prețuiască munca științifică pasionată a autoarei, pentru a ne aduce la lumină o lume uitată.